

Till

Kungl. Järnvägsstyrelsen

Enligt styrelsens beslut den 12 juni 1945 uppdrogs åt en särskild delegation inom statens järnvägars kostnads- och taxeråd att utreda förortstrafikens lönsamhet och övriga med detta spörsmål sammanhängande frågor. Till ledamöter i delegationen, som sedermera antog benämningen "1945 års förortstrafikdelegation", utsågs vid nämnda sammanträde byråcheferna Malmkvist och Lundqvist samt dåvarande byråchefen Blomberg. Sedan Blomberg utnämnts till distriktschef, efterträddes han i delegationen av byråchefen Lindskog. Till ordförande utsågs vid konstituerande sammanträde byråchefen Malmkvist. Delegationens huvudsekreterare har varit byrådirektören Sjöberg, som erhöll styrelsens uppdrag att biträda vid och närmast svara för de utredningar, som kunde befinnas påkallade. Som biträdande sekreterare har tjänstgjort förste aktuarien Davidson till den 1 november 1946 och därefter aktuarien Jander.

För särskilda utredningsuppdrag har i enlighet med styrelsens beslut till delegationen knutits experter på skilda områden; på det bantekniska området arbetschefen Nilsson, framlidne förste baningenjören von Sivers, förste baningenjören Porring och ritaren Östlund; på det trafiktekniska området förste trafikinspektörerna Grönquist och Johansson samt stationsinspektörerna Borgstedt och Lindgren. I tidt-
bellstekniska m.fl. frågor ha värdefulla bidrag lämnats av evannämnde Lindgren samt byråsekreteraren Deurell. Som expert på maskintjänstens område och i maskintekniska frågor har delegationen anlitat förste

II.

maskiningenjören Karl Larsson.

Delegationen får härmed överlämna en utredning angående förorts-
trafiken vid Stockholm. Utredningen har av praktiska skäl uppdelats på
två separata avdelningar, en textavdelning och en avdelning för ta-
beller, kartor och diagram. De båda avdelningarna ha uppställts så,
att de skola kunna läsas parallellt.

Stockholm den 24 mars 1950.

Erik Holmkvist

N.G. Lindskog

R. Lundqvist

/ Arne Sjöberg

O. Jander

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

H. Haggman

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid.
Kap. I. SAMMANFATTNING OCH SLUTSATSER	
A. HISTORIK OCH NUVARANDE FÖRHÅLLANDEN	1
B. LÖNSAMHETSBERÄKNINGARNA	4
Kap. II. HISTORIK	
A. ALLMÄN ÖVERBLICK	15
B. BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN	16
C. TIDIGARE UTREDNINGAR ANGÅENDE STOCKHOLMS FÖRORTS- TRAFIKFRÅGA OCH DÄRI FRAMLAGDA SYNPUNKTER PÅ STATENS JÄRNVÄGARS FÖRORTSTRAFIK	20
D. FÖRORTSTRAFIKENS UTVECKLING	
1. Antal resor	24
2. Tågplaner	30
3. Anläggningar	32
4. Taxor	
a) Månadsbiljetter	34
b) Övriga biljetter	43
Kap. III. NUVARANDE FÖRHÅLLANDEN	
A. FÖRORTSOMRÅDETS UTBREDNING	47
B. STATIONERNAS FÖRORTSTRAFIKOMRÅDEN	48
C. OLIKA FÖRORTSTRAFIKMEDEL; EN JÄMFÖRELSE	
1. Antal resor	54
2. Trafikmedlens karaktär	56
3. Taxor	
a) Månadsbiljetter	57
b) Övriga biljetter	58
D. OLIKA TRAFIKMEDEL INOM STATENS JÄRNVÄGARS TRAFIKOMRÅDEN	60

	Sid.
E. STATENS JÄRNVÄGARS FÖRORTSTRAFIK	
1. Resefrekvens	
a) Antal resor	62
b) Olika biljettslag	64
c) Trafiken mellan förortsstationerna inbördes	64
d) Trafikens säsongvariationer	65
e) Trafikens variationer under dygnet	65
2. Tågplaner och anläggningar	68
 Kap. IV. FRAMTIDA UTVECKLINGSMÖJLIGHETER	
A. ALLMÄNNA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN BEDÖMNING AV DEN FRAMTIDA UTVECKLINGEN	76
B. DET FRAMTIDA STOR-STOCKHOLM	79
C. FRAMTIDA FOLKMÄNGD INOM STATENS JÄRNVÄGARS OCH NYNÄSBANANS FÖRORTSTRAFIKOMRÅDEN	82
D. FÖRORTERNAS SJÄLVSTÄNDIGHETSGRAD	85
E. UPPSKATTNING AV EN I FRAMTIDEN MÖJLIG TRAFIK PÅ STATENS JÄRNVÄGARS FÖRORTSLINJER	91
 Kap. V. STATENS JÄRNVÄGARS MÖJLIGHETER ATT OMBESÖRJA EN ÖKAD FÖRORTSTRAFIK	
A. KAPACITETEN VID NUVARANDE ANLÄGGNINGAR	93
B. MÖJLIGHETER ATT ÖKA KAPACITETEN GENOM UTVIDG- NINGAR AV DE FASTA ANLÄGGNINGARNA	
1. Ytterligare plattformsspår vid centralstationen	96
2. Särskild lokalstation	98
3. Ökning av linjens kapacitet	104
4. Ökning av linjestationernas kapacitet	106
C. MÖJLIGHETER ATT ÖKA KAPACITETEN GENOM INFÖ- RANDE AV NY TYP AV RULLANDE MATERIEL	106
D. KAPACITETEN EFTER GENOMFÖRANDE AV VISSA ÅT- GÄRDER; REDOGÖRELSE FÖR EN MAXIMITIDTABELL	120
E. MAXIMITIDTABELLEN OCH FÖRORTSOMRÅDETS FRAMTIDA UTBYGGNAD	126

F. STATENS JÄRNVÄGARS FÖRORTSTRAFIK OCH STADENS KOMMUNIKATIONER	
1. Trafikanternas mål efter ankomsten till Stockholm	131
2. Färd sätt mellan station och arbetsplats	133
3. Inverkan på avstånden mellan station och arbetsplats genom förortstrafikens för- flyttning till Norra Bantorget	135
4. Ändrad fördelning av förortstrafiken på de tre stockholmsstationerna genom införande av pendeltrafik	136
5. Behovet av anknäytning till tunnelbanan och stadens övriga kommunikationer	139

Kap. VI. FÖRORTSTRAFIKENS LÖNSAMHET

A. LÖNSAMHETSKALKYLERNAS ALLMÄNNA FÖRUTSÄTTNINGAR	141
B. BERÄKNING AV DE KOSTNADSMINSKNINGAR, SOM KUNNA VÄNTAS UPPSTÅ, OM FÖRORTSTRAFIKEN NEDLÄGGES	
1. De olika alternativens innebörd	152
2. Maskintjänstens mindrekostnader	154
3. Trafiktjänstens mindrekostnader	163
4. Bantjänstens mindrekostnader	166
5. Vissa mindrekostnader avseende sträckan Spånga - Hässelby Villastad	168
6. Årskostnaderna för anslutningstrafiken med landsvägsbuss i Stuvsta, Huddinge och Rotebro	171
7. Sammanfattning	171
C. BERÄKNING AV DE KOSTNADSÖKNINGAR, SOM KUNNA VÄNTAS UPPSTÅ, OM FÖRORTSTRAFIKEN AVSEVÄRT UTÖKAS	
1. Maskintjänstens merkostnader	172
2. Trafiktjänstens merkostnader	181
3. Bantjänstens merkostnader	183
4. Sammanfattning	188
D. BERÄKNING AV DE INTÄKTSMINSKNINGAR, SOM KUNNA VÄNTAS UPPSTÅ, OM FÖRORTSTRAFIKEN NEDLÄGGES	188
E. BERÄKNING AV DE INTÄKTSÖKNINGAR, SOM KUNNA VÄN- TAS UPPSTÅ, OM FÖRORTSTRAFIKEN AVSEVÄRT UTÖKAS	192
F. SAMMANSTÄLLNING AV MINDREKOSTNADER OCH MINDRE- INTÄKTER RESPEKTIVE MERKOSTNADER OCH MERINTÄK- TER; BEDÖMNING AV LÖNSAMHETEN	199
G. TAXEFRÅGAN	203